

PATVIRTINTA
Kauno rajono savivaldybės tarybos
2024 m. vasario 22 d. sprendimu Nr. TS-

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2024–2025 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno rajono savivaldybės 2024–2025 metų korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022-2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 2-283 „Dėl korupcijos prevencijos veikslių planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarko aprašo patvirtinimo“, sociologinių tyrimų rezultatais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

2. Programos tikslas – užtikrinti kryptingą ir nuoseklų korupcijos prevencijos ir jos kontrolės sistemos Kauno rajono savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) bei Savivaldybei pavaldžiose įmonėse ir įstaigose funkcionavimą, gerinant esamas ir diegiant naujas korupcijos prevencijos priemones, siekiant didinti Savivaldybės ir jos pavaldžių įmonių, įstaigų veiklos viešumą ir atvirumą visuomenei, vykdomų procedūrų skaidrumą ir joje dirbančių asmenų atsparumą korupcijai.

3. Programa sukurta siekiant kurti korupcijai atsparią aplinką, didinti antikorupcinį sąmoningumą, sistemiškai ir koordinuotai šalinti korupcijos rizikos veiksnius, skatinti nepakantumą korupcijai bei didinti visuomenės pasitikėjimą Savivaldybe ir jos institucijomis.

4. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose korupcijos prevencijos veiklą, apibrėžtas sąvokas.

5. Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

5.1. teisėtumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir užtikrinant asmens teisių ir laisvių apsaugą; korupcijos prevencijos subjektai turi užtikrinti, kad savo veiksmais ar neveikimu jie nesudarys sąlygų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams;

5.2. visuotinumą – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visis asmenys;

5.3. sąveikos – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

5.4. nuolatinumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo atitinkamam subjektui, kuris pagal savo kompetenciją įgaliotas įgyvendinti tokius pasiūlymus;

5.5. skaidrumo – korupcijos prevencijos veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira visuomenei;

5.6. asmens teisių apsaugos – korupcijos prevencijos veikla turi būti vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugant asmenų teises ir teisėtus interesus, vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;

5.7. įtraukimo – į korupcijos prevenciją įtraukiama pilietinė visuomenė; viešojo sektoriaus subjektai imasi, o privataus sektoriaus subjektai gali imtis priemonių, skirtų jų darbuotojų antikorpuciniam sąmoningumui didinti, teikti visuomenei informaciją apie antikorpucinės aplinkos kūrimą ir skatinti prisidėti prie jos kūrimo.

6. Rengiant Programą, atsižvelgta į Savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą, jos įgyvendinimo metu nustatytus trūkumus.

7. Programa įgyvendinama pagal Kauno rajono savivaldybės 2024–2025 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, kuris nustato korupcijos prevencijos priemones, jų įgyvendinimo terminus bei vykdytojus.

II SKYRIUS APLINKOS IR ANTIKORUPCINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

8. Tarptautinė organizacija „Transparency International“ kiekvienais metais atlieka sociologinį tyrimą „Korupcijos suvokimo indeksas“ (toliau – KSI), kuris parodo, kaip šalyje suvokiama valstybės bei savivaldybių tarnautojų ir politikų korupcija (matuojama 100 balų skalėje: 100 balų žymi labai skaidrią valstybę, 0 – labai korumpuotą). 2022 metais atlikto tyrimo duomenys parodė, kad 62 balus surinkusi Lietuva tarp visų valstybių užima 33-ąją vietą iš 180 (2021 metais Lietuvos KSI – 61 balų ir 34 vieta). Lietuva užima 12 vietą tarp visų Europos sąjungos valstybių. Lietuvos KSI nuo 2012 metų, nors ir nesparsčiai, tačiau keičiasi didėjančia tvarka (2012 metais – 54 balai, žemiausias turėtas įvertinimas; 2022 metais – 62 balai, t. y.

aukščiausias turėtas įvertinimas). Vertinant korupcijos suvokimą reikia žiūrėti būtent į KSI balus, o ne į valstybių sąrašą užimamą vietą.

9. Lietuvos gyventojų, verslininkų ir valstybės tarnautojų požiūris į korupciją įvertinamas pasitelkiant sociologinį tyrimą „Lietuvos korupcijos žemėlapis“. 2022 / 2023 metais atlikto sociologinio tyrimo metu išnagrinėta apklaustųjų asmeninė patirtis susiduriant su korupciniais atvejais bei įvertintas Lietuvos visuomenės antikorupcinis potencialas. Tyrimo tikslas – įvertinti korupcinę situaciją Lietuvoje bei palyginti ją su ankstesnių metų rezultatais, uždaviniai – įvertinti tikslinių grupių požiūrį į korupciją, korupcijos paplitimą įvairiose institucijose, nustatyti respondentų korupcinę patirtį, įvertinti antikorupcinį potencialą, sprendimų priėmimo atvirumą Lietuvoje. Apklausti Lietuvos gyventojai, verslo įmonių vadovai ir valstybės tarnautojai korupcijos problemą mini panašiu intensyvumu: tarp Lietuvos gyventojams aktualių problemų korupcija užima 5-tą vietą (34 %) (po infliacijos, mažų atlyginimų, sveikatos apsaugos problemų ir narkotikų vartojimo); įmonių vadovai korupciją paminėjo 7-oje vietoje (24 %), o valstybės tarnautojai – 5-oje vietoje (32 %). Apklaustos duomenys taip pat padėjo nustatyti:

9.1. gyventojų nuomone, labiausiai korumpuotos institucijos yra: gydymo įstaigos – 52 %, Seimas – 35 %, teismai – 33 %, savivaldybės – 24 %, partijos – 16 %. Įmonių atstovų nuomone, labiausiai korumpuotos yra gydymo įstaigos – 36 %, antroje vietoje teismai – 27 %, trečioje vietoje – savivaldybės – 25 %. Valstybės tarnautojai kaip labiausiai korumpuotas įstaigas nurodė sveikatos apsaugos institucijas – 53 %, savivaldybes – 40 %, Seimą – 32 % ir teismus – 28 %. Taigi, visoms trimis tikslinėms grupėms atvirame klausime labiausiai korumpuotų institucijų ketvertukas yra tas pats: gydymo įstaigos, teismai, Seimas ir savivaldybės;

9.2. dauguma gyventojų (63 %) mano, kad kyšis padeda spręsti problemas. Ši dalis nuo 2007 m. sumažėjo (buvo 85 %). 18 % gyventojų duotų kyšį, kad išspręstų savo problemas, dar 39 % pažymėjo, kad tai priklauso nuo aplinkybių. Patiems respondentams per 12 mėnesių kyšį siūlė 2 % atvejų. Sutinka, kad kyšis padeda spręsti problemas, 34 % įmonių vadovų. Duotų kyšį 6 % įmonių vadovų, dar 22 % tą darytų priklausomai nuo aplinkybių. 15 % valstybės tarnautojų nurodė, kad kyšis padeda spręsti problemas. Per 12 mėnesių kyšį yra davę 10 % gyventojų, o per 5 metus – 20 %. Per 12 mėnesių kyšį yra davę 5 % įmonių atstovų, o per 5 metus – 11 %. 1 % valstybės tarnautojų nurodė, kad per 12 mėn. jiems yra tekę duoti kyšį. Per 5 metus davė kyšį – 8 %;

9.3. dėl korupcijos paplitimo gyventojai pirmiausiai kaltina valstybės tarnautojus 73 %, teisėjus 71 %, prokurorus 72 %, politikus 72 %. Padaugėjo kaltinančių savo aplinką,

save. Įmonių vadovai dėl korupcijos pirmiausiai kaltina valstybės tarnautojus 74 %. Valstybės tarnautojai dėl korupcijos labiausiai kaltina politikus 78 %, teisėjus 77 %;

9.4. sprendžiant, kokios institucijos ir socialinės grupės labiausiai gali prisidėti prie korupcijos mažinimo, gyventojai dažniausiai atsakė, kad tai STT – 56 %, Seimas – 50 %, teisėsaugos institucijos – 49 %. Valstybės tarnautojai pirmiausiai nurodė Seimą – 71 %, teisėsaugos institucijas – 66 %, STT – 63 %;

9.5. 58 % gyventojų žino, kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį (tai didžiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m.). Dažniausiai būtų kreipiamasi į STT (61 % nuo žinančių). 76 % įmonių vadovų žino, kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį (tai didžiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m.). Dar daugiau žino, kur reikėtų kreiptis, valstybės tarnautojai – 84 %;

9.6. svarbiausiu informacijos šaltiniu apie korupcijos procesus gyventojams išlieka televizija (49 %), palaipsniui didėja internetinės žiniasklaidos svarba (28 %). Įmonių vadovams pirmoje vietoje yra internetinė žiniasklaida 51 %, o televizija antroje – 32 %. Valstybės tarnautojams televizijos ir internetinės žiniasklaidos vaidmuo yra apylygis – 33 % ir 31 %;

9.7. Lietuvos gyventojai žiniasklaidą, teisminę valdžią, vykdomąją valdžią ir įstatymų leidžiamąją valdžią įvertino greičiau nepalankiai, nei palankiai: t. y. daugiau nepasitikinčių nei pasitikinčių. Įmonių vadovų vertinimai palankesni, tačiau tik teisminės valdžios atveju pasitikinčių yra daugiau, negu nepasitikinčių. Viešojo sektoriaus institucijomis pasitiki net 86 % apklaustų valstybės tarnautojų.

10. Akivaizdu, kad korupcija yra neigiamas socialinis reiškiny, keliantis grėsmę teisei valstybei, demokratijai ir žmogaus teisėms, iškreipiantis socialinį teisingumą, keliantis pavojų valstybės valdymui, valstybės ar savivaldybių įstaigų stabilumui ir visuomenės moralei. Savivaldybės administracija privalo prisidėti prie 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo, korupcijos atsiradimo ir plėtojimo prielaidų šalinimo bei korupcijos apraiškų naikinimo.

11. Savivaldybė 2021-2023 metais vykdė korupcijos prevencijos programą, patvirtintą Kauno rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. TS-76 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2021-2023 m. Korupcijos prevencijos programos patvirtinimo“. Savivaldybės 2021-2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimui buvo parengtas Kauno rajono savivaldybės 2021-2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas, patvirtintas Kauno rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu TS-76 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2021-2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“. Programos tikslai – nustatyti priežastis korupcijai pasireikšti Savivaldybės institucijose, įmonėse ir

įstaigose bei jas šalinti; siekti didesnio Savivaldybės institucijų, įmonių ir įstaigų veiklos sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo ir atskaitingumo visuomenei; supažindinti Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose dirbančius asmenis, Savivaldybės bendruomenę su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms; užtikrinti skaidrų darbų, prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų vykdymą.

Savivaldybė 2021-2023 metais įgyvendino pagrindinius programos tikslus, priemonių planą, vykdė Programos priemonių įgyvendinimo kontrolę, įgyvendino planuotas priemones.

Savivaldybėje nuo 2022-09-06 paskirtas Administracijos vyriausiasis specialistas, kurio pagrindinė veiklos sritis – korupcijos prevencija, o pagrindinės veiklos srities specializacija – korupcijai atsparios aplinkos kūrimas Savivaldybėje, teisės pažeidimų tyrimas. Savivaldybės administracijos direktorius 2022-09-08 įsakymu Nr. ĮS-3193 pavedė Administracijos vyriausiajam specialistui vykdyti norminių teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą. Siekiant užtikrinti kokybišką norminių teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą ir jų viešinimą Savivaldybėje 2021-2023 metais atliktas visų Savivaldybės norminių teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio nuostatomis atliktas ir Savivaldybės mero potvarkių bei Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų vertinimas. Antikorupcinio vertinimo pažymos paskelbtos Savivaldybės tinklalapyje www.krs.lt. Informacija apie visus priimtus norminius teisės aktus viešai paskelbta teisės aktų sistemoje TAIS ir Savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės administracija, įgyvendinama pagrindinius programos tikslus, kreipėsi į Savivaldybei pavaldžių įmonių ir įstaigų vadovus, prašydama informuoti, ar jų įstaigoje / įmonėje yra paskirtas už korupcijos prevenciją atsakingas asmuo. Jeigu šis asmuo nepaskirtas, užtikrinti tokio asmens paskyrimą. Savivaldybei pavaldžių įmonių ir įstaigų vadovai informavo, kad už korupcijos prevenciją atsakingi asmenys yra paskirti, kad visose įmonėse ir įstaigose yra įgyvendinamos korupcijos prevencijos priemonės. Atlikus Savivaldybei pavaldžių įmonių ir įstaigų vadovų pateiktos informacijos patikrinimą buvo nustatyta, jog nors ir visos Savivaldybei pavaldžios įmonės ir įstaigos įgyvendina korupcijos prevencijos priemones, tačiau ne visos tai daro efektyviai ir tinkamai, todėl tikslinga šios priemonės vykdymą pratęsti atliekant dažnesnę jos tinkamo įgyvendinimo priežiūros kontrolę. Savivaldybė, siekdama, kad Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose būtų vykdoma viešųjų ir privačių interesų derinimo prevencija, kontroliavo, ar asmenys laiku ir tinkamai pateikia privačių interesų deklaracijas. Savivaldybėje nuo 2022 metų yra paskirtas asmuo, atsakingas už viešųjų ir privačių interesų deklaracijų pateikimo priežiūrą bei kontrolę. Siekiant, kad Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose būtų vykdoma viešųjų ir privačių interesų derinimo prevencija, darbuotojai

elektroniniu paštu informuojami apie būtinumą laiku pateikti arba patikslinti privačių interesų deklaracijas. Nuolat vykdoma viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolė. 2021-2023 metais visi Savivaldybės administracijos darbuotojai (100 proc.) laiku pateikė privačių interesų deklaracijas per PINREG sistemą.

Įgyvendinant Savivaldybės 2021-2023 metų korupcijos prevencijos programą 2022 metais buvo sukurta elektroninio pašto dėžutė pranešk@krs.lt, kuria naudojantis galima anonimiškai pranešti apie korupcinio pobūdžio veikas. Programos įgyvendinimo laikotarpiu pranešimų nebuvo gauta.

Siekdama nustatyti, ar kiekvienoje Savivaldybei pavaldžioje įmonėje ir įstaigoje yra galimybė informuoti apie korupcinio pobūdžio pažeidimus, Savivaldybė atliko patikrinimą ir nustatė, kad nors ir visose Savivaldybei pavaldžiose įmonėse ir įstaigose tokia galimybė yra sudaryta, yra sukurtos elektroninio pašto dėžutės bei paskirti telefonų numeriai anonimiškai informuoti apie korupcinio pobūdžio pažeidimus, tačiau ši informacija ne visais atvejais aiškiai ir lengvai pateikiama. Siekiant užtikrinti tinkamą korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimą tikslinga šios priemonės vykdymą pratęsti atliekant dažnesnę jos tinkamo įgyvendinimo priežiūros kontrolę.

Siekiant supažindinti Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose dirbančius asmenis, Savivaldybės bendruomenę su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms Antikorupcijos prevencijos programos buvo integruotos į mokinių ugdymo procesus. Savivaldybės Kultūros, švietimo ir sporto skyrius, spręsdamas nepakankamo švietimo apie korupcijos daromą žalą visuomenei problemą, 2022-2023 metais antikorupcijos prevencijos programos temas integravo į pilietiškumo pagrindų, dailės, etikos tikybos, istorijos, lietuvių kalbos, ekonomikos, pasaulio pažinimo, politologijos, geografijos pamokas ir klasių auklėtojų darbą. Taip pat organizavo įvairius antikorupcinio pobūdžio renginius neformaliojo švietimo užsiėmimų metu. Savivaldybės valstybės tarnautojai ir darbuotojai, naudodamiesi Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinio švietimo elektronine mokymo platforma, sukurta viešojo ir privataus sektorių atstovams, gilino savo žinias korupcijos prevencijos srityje bei didino savo antikorupcinį sąmoningumą.

Savivaldybė 2021-2023 metais siekė didinti viešųjų pirkimų apimtį per Centrinę perkančiąją organizaciją. Savivaldybė šį tikslą įgyvendino, kasmet buvo nustatytas vykdytų viešųjų pirkimų per Centrinę perkančiąją organizaciją padidėjimas.

Savivaldybė taip pat siekė, kad viešųjų pirkimų proceso metu nebūtų pagrįstų pretenzijų. Šio tikslo įgyvendinimui tobulino darbų, prekių ir paslaugų techninių specifikacijų parengimą. Priemonė buvo įgyvendinta, kadangi kasmet pagrįstų pretenzijų kiekis mažėjo.

Minėti rezultatai nuteikia pozityviai, tačiau neįgyvendintos priemonės sudaro pagrindą imtis veiksmų korupcijos rizikos veiksniams nustatyti bei jiems šalinti, nustatyti atsparumo korupcijai lygį bei mažinti korupcijos riziką, suaktyvinti Savivaldybės darbuotojų švietimą korupcijos prevencijos temomis, didinti informacijos srautą darbuotojams apie korupcijos prevencijos priemonių vykdymą panaudojant tokias informacijos sklaidos formas kaip trumpi elektroniniai laiškai, susitikimai su kvalifikuotais specialistais.

III SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

12. Pirmasis Programos tikslas – kurti korupcijai atsparią aplinką, užtikrinti veiksmingą, kryptingą ir nuoseklų korupcijos prevencijos ir jos kontrolės sistemos funkcionavimą Savivaldybėje.

13. Uždaviniai pirmajam Programos tikslui pasiekti:

13.1. nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, sistemiškai ir koordinuotai juos šalinti, mažinti korupcijos riziką;

13.2. užtikrinti veiksmingą numatytų kovos su korupcija priemonių įgyvendinimą.

14. Antrasis Programos tikslas – skatinti asmenų, dirbančių Savivaldybėje ir jos įstaigose bei valdomose įmonėse, ir visuomenės narių pasitikėjimą Savivaldybe korupcijos prevencijos kontekste, vengti viešųjų ir privačių interesų konfliktų.

15. Uždaviniai antrajam Programos tikslui pasiekti:

15.1. asmenys, dirbantys Savivaldybėje ir jos įstaigose bei valdomose įmonėse, supažindinami su vykdomomis korupcijos prevencijos priemonėmis, jie aktyviai įsitraukia į antikorupcinę veiklą;

15.2. plėtoti antikorupcinį informavimą, teikti visuomenei informaciją apie Savivaldybėje vykdomą korupcijos prevencijos veiklą bei nustatytus korupcijos atvejus;

15.3. užtikrinti viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių organizatorių, iniciatorių, ekspertų, komisijų narių privačių interesų deklaracijų pateikimą laiku;

15.4. viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija ir eliminavimas.

16. Trečias Programos tikslas – švietimas.

17. Uždavinys trečiajam Programos tikslui pasiekti – plėtoti antikorupcinio švietimo programas švietimo įstaigose, skatinti inovatyvias jų taikymo formas.

18. Programos efektyvumas vertinamas pagal kokybinius ir kiekybinius kriterijus:

18.1. įgyvendintų Programos priemonių skaičių;

18.2. neįgyvendintų Programos priemonių skaičių.

19. Įgyvendinimo vertinimo kriterijai, atsižvelgiant į numatytas priemones, gali būti keičiami, remiantis Kauno rajono savivaldybės 2024-2025 metų korupcijos prevencijos programoje numatytais vertinimo kriterijais, apimant visapusišką jų įgyvendinimą.

IV SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, FINANSAVIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KONTROLĖ IR KEITIMAS

20. Programai įgyvendinti sudaromas Programos įgyvendinimo priemonių planas, kurio priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.

21. Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą kontroliuoja Savivaldybės administracijos direktorius, priemonių įgyvendinimą koordinuoja Savivaldybės Administracijos vyriausiasis specialistas. Savivaldybės institucijose, įstaigose ir įmonėse už korupcijos prevenciją atsako jų vadovai.

22. Programoje numatytas priemones įgyvendina Programos įgyvendinimo priemonių plane nurodyti vykdytojai. Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdytojai pasibaigus metams, ne vėliau kaip iki sausio 20 d., pateikia Savivaldybės administracijos už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui, apibendrintą informaciją apie jiems priskirtų Programos įgyvendinimo priemonių plano įgyvendinimo eigą, pasiektus rezultatus.

23. Savivaldybės administracijoje už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo reguliariai vykdo Programos ir jos įgyvendinimo priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą bei atsižvelgdamas į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius įtakos Programos plano priemonių įgyvendinimui, Planą atnaujina arba papildo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis priemonėmis.

24. Savivaldybės Administracijoje vyriausiasis specialistas pasibaigus kalendoriniams metams Savivaldybės administracijos direktoriui pateikia apibendrintą informaciją apie Programos ir jos priemonių plano įgyvendinimą bei veiksmingumą. Informacija skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

25. Programa finansuojama iš Savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių.

26. Savivaldybės institucijos, juridiniai ir fiziniai asmenys, bendruomenės ir nevyriausybinų organizacijų atstovai gali teikti pasiūlymus dėl Programos ir (ar) priemonių plano keitimo ir (ar) papildymo Programoje nurodytų priemonių įgyvendinimo organizavimą ir kontrolę atliekantiems subjektams.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Už šios Programos įgyvendinimą paskirti asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
